

A Baranya Megyei Munkaügyi Központ támogatásával

CSAK HELYBEN
HASZNÁLATRA !

PB

8557/5

BARANYA MEGYEI TÉRSÉGI ERŐFORRÁSTÉRKÉP (5)

Magyarlukafa, Somogyhárshágy, Vásárosbérc
települések

"Dél-Zselici Települések Szövetsége" kiadványa
2000

BARANYA MEGYEI TÉRSÉGI ERŐFORRÁSTÉRKÉP (5)

Magyarlukafa, Somogyhárshágy, Vásárosbérc
települések

Készült a

Baranya Megyei Munkaügyi Központ
pályázatára és anyagi támogatásával

Készítették:

Jégerné Kárpáti Erika
Pataki Istvánné
Patakiné Vangyia Ildikó

Sorozatszerkesztő:

Czuczor József
(Baranya Megyei Munkaügyi Központ)

Témafelelős:

Akli Krisztina
Pataki Veronika
Zsirosné Bláner Andrea
(Baranya Megyei Munkaügyi Központ)

Felelős kiadó: "Dél-Zselici Települések Szövetsége"

Bognár József elnök

Készült: 1000 példányban

Nyomda: AGÓRA Ipari Kft. Nyomdája, Pécs

Felelős vezető: Dr. Kisvári András

Bevezető

A Baranya Megyei Munkaügyi Központ 1999 tavaszán pályázati felhívást tett közzé közhasznú szervezetek számára térségi erőforrástérképek készítésére, és foglalkoztatáspolitikai fejlesztési elképzelések kidolgozásának támogatására. A sikeresen pályázó szervezetek munkája során 15 baranyai térségre készült felmérés, mely eredményeként 15 kiadványból álló sorozatot tudunk most közreadni.

Célunk az volt, hogy a kiválasztott térségről részletes foglalkoztatási, szociális, és gazdasági információkat gyűjtsünk be, az elkészülő erőforrástérképekkel helyzetbe hozzuk a kistérségeket. Arra ösztönözzük a településeket, hogy szembesüljenek térségük, lakóhelyük erősségeivel és gyengeségeivel, valamint ezek ismeretében találják meg a fejlesztési irányokat, lehetőségeket.

Az erőforrástérképek azonos szerkezetben tartalmazzák a térségek szociális helyzetéről, a családok megélhetési lehetőségeiről, körülményeiről, a népesség kor, nem, iskolai végzettség, etnikai összetétel, foglalkozás szerinti összetételéről való elemzéseket, a munkáltatók számát, bemutatását, tevékenységét, a munkanélküliek összetételét, számát, a munkanélküliség főbb okait, valamint a térség fejlesztési lehetőségeinek számbavételét

Kiemelt szerepet kapott a foglalkoztatási lehetőségek feltárása, a munkaerő-állomány feltérképezése, a munkáltatók felkutatása, igényeik bemutatása.

A felmért térségekben a foglalkoztatást elősegítő szolgáltatások, képzések, beruházások, a vidékfejlesztés összehangolt tevékenységet feltételez mind a munkaerőpiaci szereplők, mind az állami, önkormányzati, valamint a civil szféra részéről.

A kistérségek fejlesztésében, a beruházások létrejöttében érdekelt szervezetek összefogását, partnerségét, forrásaiknak összehangolását segítheti elő az erőforrástérkép azáltal, hogy rálátást nyújthat a térségre, így a fejlesztések is jobban elérhetik az adott településeket.

A kiadványok elsősorban azoknál a települési önkormányzatoknál érhetőek el, amelyekről azok szólnak. Remélem a tájékozódni, beruházni szándékozók eredményesen forgatják majd e sorozat kiadványait.

Pécsett, 2000. január

Hidvégi Péter
igazgató

Baranya Megyei Munkaügyi Központ

TARTALOMJEGYZÉK

I.	A feltárt térség jellemzése	
2.	Területnagyság, lakosságszám.....	8
3.	Baranyában elfoglalt gazdasági, szociális foglalkoztatási helyzet.....	10
II.	A feltáráshoz alkalmazott módszer.....	10
III.	A térség szociális helyzete	
1.	Családok száma, megélhetési lehetőségeik.....	11
2.	A szociális ellátó rendszerek.....	12
3.	A lakosság korösszetétele, nem iskolai végzettség szerinti megoszlása (legmagasabb iskolai végzettség).....	13
4.	A lakosság etnikai korösszetétele.....	15
5.	Ok-okozati tényezők, a térségre való kihatásuk.....	16
IV.	Gazdasági információk	
1.	A helyi gazdasági szereplők.....	16
2.	Természeti, kulturális, turisztikai, gazdasági erőforrások.....	17
3.	Erősségek, gyengeségek vizsgálata.....	19
4.	A foglalkoztatók nemzetgazdasági ágak szerinti csoportosítása (kis, közép és nagyfoglalkoztatók).....	21
5.	A foglalkoztatók tevékenységi területe, foglalkoztatottak száma, lakóhelye.....	22
6.	Munkáltatók igényei a térség intézményei és a munkavállalók felé.....	24
7.	Jövőre néző értékelés, fejlesztési lehetőségek.....	24

V. Foglalkoztatási információk

1. A térség foglalkoztatási mutatói, foglalkoztatási lehetőségek	25
2. Munkanélküliek száma, összetétele.....	26
3. Megváltozott munkaképességűek.....	27
4. Pályakezdők.....	28
5. Tartós munkanélküliek.....	28
6. Női munkanélküliek.....	29
7. A munkanélküliség főbb okai a térségben.....	30
8. Munkavállalási nehézségek.....	30
9. A munkára való hajlandóság.....	31
10.Helyi intézmények tevékenysége, aktivitása a foglalkoztatáspolitikai terén.....	31
11.Fejlesztési lehetőségek jövőre néző értékelés.....	32

VI. A térség erősségeinek és gyengeségeinek számbavétele.....33

VII. A térség fejlesztési lehetőségei.....34

VIII. Lehetséges foglalkoztatási programok ötleteinek bemutatása, melyek a térség foglalkoztatási, népességmegtartási helyzetét javíthatják..37

IX. Az erőforrástérkép felhasználásának, terjeszkedésének tervei, ötletei, megvalósításának módja.....38

Előszó

Magyarország fejlődésének, modernizációjának kulcskérdése a területi különbségek mérséklése.

A területfejlesztés jelentős feladatokat ró a kormányzatra és az önkormányzatokra egyaránt.

A Dél-Zselic Települések Szövetsége azért jött létre, hogy összehangolja Baranya Megye egyik sok problémával küszködő térségében azokat az erőfeszítéseket, amelyek a gazdaság fejlesztése, a foglalkoztatási gondok megoldása, infrastrukturális beruházásokra irányulnak.

A Szövetség magában foglalja a térség központját Szigetvárt, és a környező falvakat, gazdálkodó szervezetek, pénzintézeteket. A Szövetség főállású térségmenedzsert alkalmaz.

A Szövetség fontosnak tartja, hogy adottságait, fejlesztési célkitűzéseit megismertesse a leendő partnerekkel, hogy lehetőleg befektetőket, és persze turistákat vonzzon e rendkívül kedvező környezeti adottságokkal rendelkező térségbe.

Ezen kiadvány a Dél-Zselic Települések Szövetségének megbízásából, a aranya Megyei Munkaügyi Központ támogatásával és közreműködésével készült.

Bevezetésként, kérem ismerjék meg a Dél-Zselichez tartozó három kistelepülés (Somogyhárság-Kishárság, Magyarlukafa, Vásárosbéc) rövid történelmével, leírásával, melyek terültén e felmérés készült.

Somogyhárság – Kishárság

A község neve az idők folyamán többször változott. Nagyhárságnak, Somogyhárságnak majd csak Hárságnak nevezik az írások. A falu neve tulajdonképpen egy közigazgatás alatt két községet Kis- és Nagyhárságot jelent. Hárság falu első írásbeli említése 1346-ból származik. Mint a környéken több település esetében, valószínű itt is a királyi kanászok voltak a falu első lakói. Az évszázadok folyamán többször cserélt gazdát, az utolsó földbirtokos Gróf Zichy Domonkos volt.

A község 1781-ig - a plébánia alapításáig – a ladi plébániához tartozott. A németek betelepítése az 1740-től 1780-ig tartó időszakba tehető. A németországi helyzettel elégedetlen parasztok jöttek Elzász-Lotharingiából, Bádénból, Pfalzból. Régi írások szerint 1773-ra tehető az iskola alapítása. Az új, „modern” templom 1934-ben épült.

A település teljes határa a Zselic tájegységhez tartozik. Az ideérkező ember először a pincsort pillantja meg, majd a völgyben húzódó falut. A községet egykor a külvilággal összekötő legfontosabb út a „Betyárút” volt. Ennek a nagy zselici rengetegben keresztül vezető útnak a nyomvonalát valamikor, halálra ítélte betyár mutatta meg kegyelem fejében. A 36 kilométeres távolságon (Szigetvár-Kaposvár) nem volt domb, és nem kellett sehol hidat készíteni.

A településen takarékszövetkezet, postahivatal működik. A telefon be van kötve az országos távhívó-hálózatba, cross-bar rendszerbe. Villanyt 1948-ban kapott a falu. 1970.szeptemberében adták át az új iskolát. 1976-ban vizesblokkal ellátott sportpályával gazdagodott Kishárság.

Érdemes megtekinteni a Zichy Kastélyt és a parkot Kishárságon, Somogyhárságon a templomot, temetőt (Festetics-mauzóleum, Kapoli-sír) és az iskolát.

A környék lehetőséget nyújt túrákra, sátorozásra. Az erdőkben is sok szép látnivaló van (Ropoly, Kardosfa)

A Kishárságon lévő Zichy kastély parkja faritkaságokat és egyéb növényi ritkaságokat rejt. A helyi sportpálya (vizesblokkal ellátott) kisebb sportrendezvényeknek ad otthont.

Magyarlukafa

Magyarlukafa szép földrajzi fekvése és az itt virágzó néprajzi műhely tevékenysége révén egyre keresettebb vidék lett. Az őszinte érdeklődésnek kedvez, hogy az „öslakosok” barátságosan fogadnak minden vendéget és új telepest. Önmagában is sokat mond az a tény, hogy ellentétben az ország hasonló lélekszámú falvaival, a falu népessége mostanában inkább növekszik, mint csökken. Minden egyes látogató, minden egyes új telepes friss erőt jelent a falu szellemi vérkeringésében.

A község az idők folyamán a következő neveket viselte: Lucafalva, Villa Luca, Lukafa, Magyarlukafa.

A kézműves hagyományok ápolásának és újraélesztésének már hagyományos gondolata alakult ki a Magyarlukafai Néprajzi Múzeum köré csoportosuló fiatalok nyomán. A falu javát szolgáló közös munkákról, alkotó táborokról most már sokat lehet hallani. Szintén híressé vált a Vendel-napi búcsú.

A község autóbusszal elérhető a Szigetvár-Somogyapáti-Somogyhárság útvonalon. Szállás és étkezési lehetőség biztosított.

Vásárosbéc

A település a Zselic nyugati részén, egy É-D irányú völgyben fekszik. Dr. Vargha Károly feltételezése szerint a honfoglalás idején ezen a területen háborítatlan erdőség uralkodott. Emberi település csak a későbbi időkben alakulhatott ki. I. István idejében királysági vadászterület volt. Az állattenyésztés fejlődésével a nomád sertés-tenyésztés honosodott meg. Ez segítette természetes növényzete, amely biztosította az állatok tartását (makkoltatás). Szájhagyomány szerint a falu első lakói kanászok voltak 1403-ban Zsigmond király, a hűtlenség bűnébe esett Rupoldi Ttamasfi István és János itteni birtokait Athimi Jánosnak adományozta. 1437-ben Szigetvár és tartozékai közé sorolták. Az ezt követő időkben sűrűn váltogatták egymást a földesurak. Az utolsó földesúr Sövény Vilmos volt a ki 1945-ben halt meg.

Vásárosbécnek is megvannak a maga híres betyárjai; itt született a híres betyár testvérpár Patkó János és István. Távolabbi rokonaik még ma is itt élnek. Őriznek egy zsoltároskönyvet, mely állítólag a fiatalabb Patkóé Jánosé volt.

A református egyházközség szerint 1710 körül építettek egy fafaragású templomot, mely 1802-ben leégett. Még abban az évben építették meg a mai is álló, kőből, épült templomot. A jelenlegi iskola 1832-ben épült.

A Zselic jellemző növényei közül itt is megtalálható a tarka lednek, a szúros csodabogyó, a zöldvirágú habszekfű, stb. A Dávodi Erdőben elég nagyszámú erdei fenyő található.

A vidék kiválóan alkalmas gyalog és kerékpár túrákra. Összefüggő erdőrészei (Vitorág, Széplak) nyugodt pihenést biztosítanak.

I. A feltárt térség jellemzése

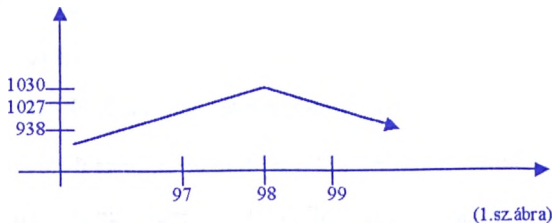
1. Területnagyság lakosságszám

Ezen erőforrástérkép a Somogyhársági Körjegyzőséghez tartozó 4 kis kistelepülésről; Antalfalu, Somogyhárság, Vásárosbéc, Magyarlukafa, községekről készült. E települések földrajzilag a Zselici dombság déli részén, Baranya megyei észak-nyugati felében helyezkednek el 252 hektár területen (belterület).

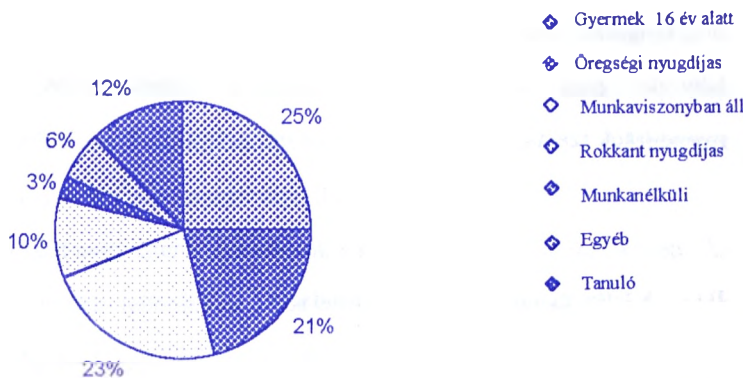
A térség lakosainak száma: 938 fő. A lakosságszám az elmúlt évekhez képest fokozatos csökkenést mutat.

A csökkenés okai:

- alacsony születési szám
- magas halálozási szám
- a térségből való viszonylag nagyszámú elvándorlás.

Az aktív lakosok száma az összlakosság 58%-a. Azonban a ténylegesen aktív, munkaviszonyban lévők csupán a lakosságszám 23%-át teszi ki. (2. sz. ábra)

(2.sz.ábra)

2. Baranyában elfoglalt gazdasági, szociális, foglalkoztatási helyzet

Az 1998-as és az 1999-es év drámai változásokat hoztak. Ennek a térségnek a privatizáció előtt jelentős volt a mezőgazdasága (állami gazdaság és termelészövetkezet működött) s az itt élők főként a mezőgazdaságban dolgoztak. Azonban a privatizáció során átalakult s létrejött Kft-k nem bizonyultak gazdaságilag életképesnek. Felszámolás alá kerültek és az itt dolgozók munkanélkülivé lettek.

20 km-es vonzáskörében működő nagyvállalatok is megszűntek. Hirtelen, ugrásszerűen nőtt a munkanélküliség.

A közelben működő kis- és középvállalkozások pedig nem tudnak minden itt élő, dolgozni akaró munkavállalónak munkát biztosítani. A térség szociális helyzetét még súlyosbítja a megváltozott munkaképességek, rokkant nyugdíjasok száma, amely meghaladja a lakosság 13%-át.

II. A feltáráshoz alkalmazott módszer

E kiadvány fő célja, hogy segítse a munkaerő-piaci intézményrendszer alapvető feladatát: mérsékelje a munkanélküliséget, s kezelje az abból adódó szociális és munkaerő-piaci konfliktusokat.

A feltáráshoz alkalmazott módszer; személyes kérdőíves megkérdezés (minden 6-62 év közötti személy felkeresését jelenti), valamint együttműködött a helyi

önkormányzat az intézményes adatbázisok feltárásában. Rendszeres – személyes- konzultációt tartottunk a BMMK-val és a Dél-Zselici Települések Szövetségével.

III. A térség szociális helyzete

1. Családok száma, megélhetési lehetőségeik

A körjegyzőséghez tartozó településeken összesen 261 család él, állandó bejelentett lakcímmel rendelkeznek.

Viszonylag nagyszámú elköltözés mellett az elmúlt 2-3 évben bevándorlás is megfigyelhető. Külföldi, főleg holland állampolgárok vásárolnak meg régi lepusztult ingatlanokat. Felújítják és az év bizonyos időszakában 1-2-3 hónapot töltenek itt. Ők nem (bejelentkezett) állandó lakosok.

Családtípusonként nagy eltérés mutatkozik a szomszédos települések között. Az egyik településen nem jellemző az 1 fős családtípus, míg a másikon a családok mintegy 1/3-át az 1 fős családtípus jellemzi. Sok az egyedülálló időskorú. Míg az elmúlt években a 2 gyermekes családok voltak jellemzők, úgy a mai napokra a családok 1 gyermeket tudnak, illetve mernek vállalni. A 3 vagy annál több gyermeket nevelő családok száma elenyésző, s ez a családtípus főként a roma nemzetiségű családokra jellemző leginkább. A térségben a főállású anyák száma is mindössze 6 fő. A jelenleg gyēs-en vagy gyed-en lévők száma 42 fő, az összlakosság 4%-a. A nehéz anyagi körülmények között élő családok segítségét

szolgálja a gyermekvédelmi támogatás, melyet a rászorulóknak a helyi önkormányzattól kérvényezhetnek. Az itt élők közül biztos megélhetési forrással egyedül a nyugdíjasok, illetve a rokkant nyugdíjasok rendelkeznek. Számos nyugdíjas magasabb jövedelemmel rendelkezik, mint pl.: egy 2 gyermekes családfő. A lakosság 13.5%-a nyugdíjas, illetve rokkant nyugdíjas, s csupán 22.8% rendelkezik munkaviszonnyal. Azok a lakosok, akik semmilyen jövedelemmel nem rendelkeznek, rendszeres szociális segélyben részesülnek. Az alacsony havi jövedelemmel rendelkezők pedig kérelem útján, egyszeri, rendkívüli segélyben részesülhetnek.

2. A szociális ellátó rendszerek

Összességét tekintve a térséget nehéz szociális helyzet jellemzi. E nehéz helyzeten próbál segíteni a helyi önkormányzat által működtetett, s fenntartott gyermekjóléti szolgálat és a házi szociális gondozás, s a 2000. Tavaszán induló szociális ápoló és gondozó szolgálat. A házi szociális gondozás keretében az önkormányzat Öregek Napközi Otthonát működtet, mely 30 klubtaggal rendelkezik. Az ÖNO a helyi rendezvények mellett kirándulást is szervez a klubtagoknak és a nyugdíjasainak. A gyermekjóléti szolgálat a hátrányos helyzetű családoknak próbál meg segítséget nyújtani, s megoldást keresni.

Magyarlúkafán falugondnoki szolgálat működik. A Magyarlúkafai Önkormányzat falubusszal is rendelkezik. Mivel a községben nincs élelmiszerbolt, a falu lakóinak a falugondnok a falubusszal szerzi be az alapvető

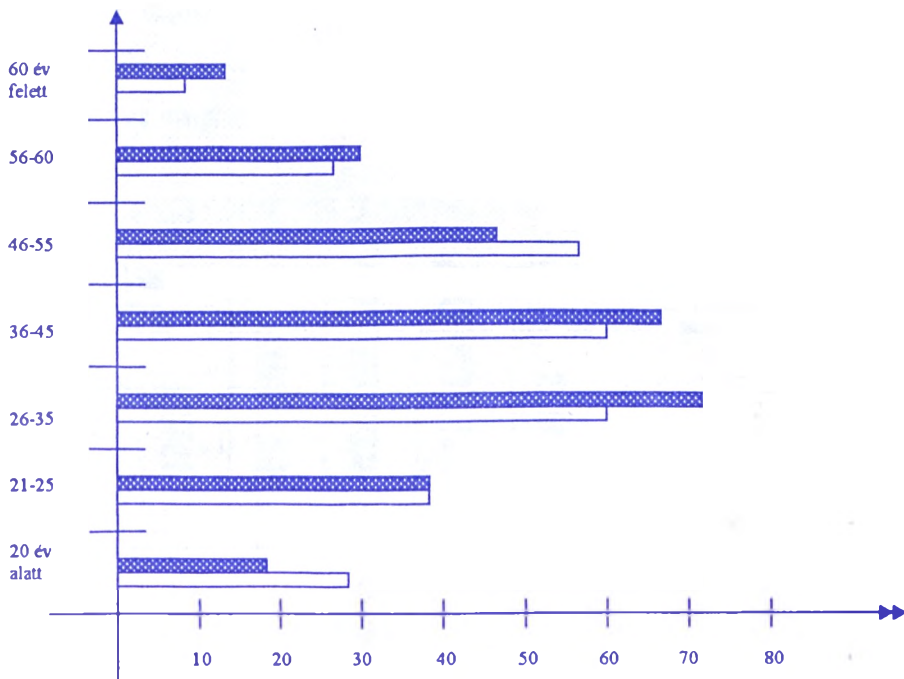
élelmiszereket, fogyasztási cikkeket. A falubuszt a falu lakói is bérbe vehetik kedvezményes áron.

3. A lakosság korösszetétele, nem -, iskolai végzettség-, szerinti megoszlásban (legmagasabb iskolai végzettség)

A felmért a lakosság (16-62 év közöttiek) 542 fő

Közülük 271 fő a nő 271 fő a férfi megkérdezettek száma. Tehát megközelítőleg fele-fele a férfi-nő arány. Legnagyobb számot a közép korosztályúak képviseltetik, s alacsonynak mondható a 20 év alattiak száma.

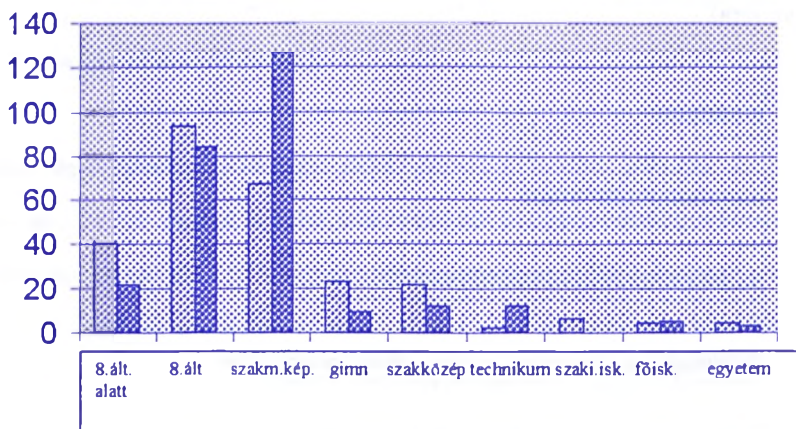
(3.sz. ábra)

(3.sz. ábra)

Az iskolai végzettséget tekintve legtöbben szakmunkásképző bizonyítvánnyal rendelkeznek, s megközelítőleg ennyien rendelkeznek 8 általános iskolai végzettséggel. Alacsony a középiskolát, gimnáziumot végzettek száma, s nem éri el a 20 főt sem a gimnáziumot, egyetemet végzettek száma. Sokan vannak akik nem végeztek 8 általánost sem, s olyan is akad, aki egyáltalán nem végzett osztályt (60 éven felüliek közül). (4.sz. ábra.)

A képzettségüket döntő részt iskola rendszerű oktatásban szerezték meg, megkérdezettek 1/4-e volt aki iskolán kívüli tanfolyamot végzett.

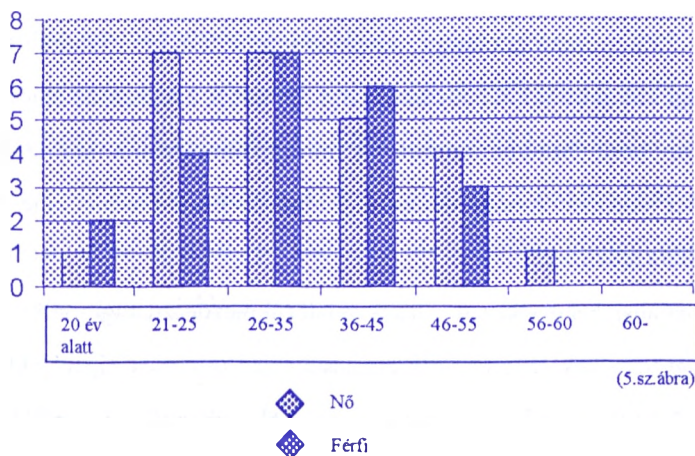
 Nő
 Férfi

(4.sz. ábra)

4. A lakosság etnikai korösszetétele

Az 554 magyar állampolgárságú közül 51 fő vallja magát etnikumnak. A térség etnikai rétegét zömmel roma nemzetiségűek alkotják. 2 fő németnek, 1 fő horvátnak, 1 fő románnak, 1 fő szerbnek vallja magát. A megkérdezettek közül 25 férfi és 22 nő, összesen 47 fő vallja magát romának. Ez a szám lényegesen alacsonyabb, mint a tényleges roma nemzetiségűek száma. Közülük 4 fő állítja, hogy nemzetiségi hovatartozásuk miatt hátrány érte őket. (5.sz. ábra)

Az elmúlt évben a továbbtanulni vágyó roma nemzetiségű fiatalok számára új támogatási forma lépett életbe. A Cigány Kisebbségi Önkormányzatok és a Soros Alapítvány egyszeri nagyobb összegű, vagy pedig havi rendszerességű, kisebb összegű segéllyel támogatja a jó tanulmányi átlaggal rendelkező 8.osztályos tanulókat. Így a szegényebbek, de jó képességűek számára is lehetőség nyílik a továbbtanulásra, szakmaszerzésre. (5.sz. ábra)

5. Ok-okozati tényezők

Összességét tekintve az aktív lakosság 32%-a nem rendelkezik semmilyen szakképesítéssel, s a nők sajnos iskolázatlanabban, mint a férfiak. Legsúlyosabb a roma etnikumhoz tartozók helyzete. Közülük sokan még az általános iskolát sem végezték el, ezért szakképesítésük is akadályba ütközik, s még kilátástalanabb a helyzetük.

IV. Gazdasági információk

1. A helyi gazdasági szereplők

A térség mezőgazdasági jelegéből adódik, hogy a foglalkoztatásnak az agrárágazatban van a legnagyobb szerepe. Ebből adódik, hogy a helyi vállalkozók 90%-a mezőgazdasági tevékenységet folytat. (földművelés, mezőgazdasági szolgáltatás) Az állattenyésztés az utóbbi években az alacsony felvásárlási ár miatt háttérbe szorult. A növénytermesztés a kis családi gazdaságokban jellemző. A nagy területen (50-60 ha) folyó növénytermesztés csak 1-2 családra jellemző.

Az 1997.januárjában bekövetkezett változás miatt (új mezőgazdasági törvény), a mezőgazdasági termékek és termények értékesítéséhez östermelői igazolványra van szükség. A munkalehetőség hiányában egyre több ember rákényszerül, hogy

őstermelővé váljon. Közülük csak két főállású őstermelő van. A többiek csak kereset-kiegészítés végett váltott ki őstermelői igazolványt.

A térség természeti adottságaiból következik, hogy kiemelkedő szerepet kapott a Somogyi Erdő- és Fafeldolgozó Gazdaság. Ők kb.:30 fő részére biztosítanak állandó munkát. Működnek az erdőbirtokosságok. Vállalkozókat bíznak meg a szükséges és időszerű munkák elvégzésével, akik néhány embert alkalmazva, biztos megélhetést nyújtanak a falu (térség) pár családjá számára.

2. Természeti, kulturális, turisztikai, gazdasági erőforrások

A térségben nagyon nagy szerepe lehetne, (s egyetlen kitörési pont) az idegenforgalomnak, ha élni tudnának az itt meglévő igen jó adottságokkal.

Tájjellegéből adódóan tájvédelmi körzetek találhatók. A vidék kiválóan alkalmas gyalog- és kerékpártúrák szervezésére. A térségben számos műemlék található, köztük ritkaságnak számító is.

Igen jelentős a népművészeti örökséggel rendelkezik a térség. Leghíresebb népművész-, fafaragó szülöttje a falunak id.Kapoli Antal 1867-1957-ig élt. Sírja, melyet a falu lakói gondoznak somogyhárságyi temetőbe található. Emlékére kopjafát állítottak. A falu pár családja a mai napig őriz kisebb faragott tárgyakat, melyek Kapoli Antal keze munkáját őrzik.

A népművészet Magyarlukafán a mai napig is él és virágzik. A Magyarlukafai Néprajzi Műhelyben meg lehet nézni és ki lehet próbálni, elsajátítani a szövés, fazekasság, papírkészítés, kosárkötés alapfogásait.

A Magyarlukafai Kaptár Egyesület és a Világóra Alapítvány vezetésével nyári képzőművészeti táborok, s erdei iskola működik. (szállás és étkezési lehetőséggel)

Magyarlukafa nevéhez fűződik a térség legjelentősebb, legismertebb, legtöbb látogatót vonzó kulturális rendezvénye a „Mediterrán Ősz” baranyai kulturális rendezvénysorozat záró-programjaként szervezett Vendel-napi búcsú. Az idei évben XV. alkalommal került megrendezésre. Színes, érdekes programok várták az idelátogatókat. Mesterség-bemutatók, játszóház, iparművészeti kiállítás, lovasíjász-bemutató, zenés-táncos bemutató, táncház várta az érdeklődőket.

Az idei évben először került megrendezésre a Somogyhársági Fejlesztési Egyesület szervezésében a Pünkösdi Olimpia (melynek Vanyúr István szobrászművész pünkösdi királyként résztvevője volt) és a Szüreti Felvonulás és Fesztivál. Építészeti-, kulturális örökséggel is rendelkezik a térség. Somogyhárság idegenforgalmi látványossága a Festetics-Raciziuszka mauzóleum. Az építészeti stílusában ritkaságnak számító ravatalozót Festetics Sámuel építette 1846. Körül fiatalon elhunyt felesége nyughelyéül. A most üresen álló, régi ravatalozóban a Szent Mihály lovát és a sírásó felszerelést. Ez a kis épület jól mutatja a kor európai architektúrájának, sőt az egész európai kultúrának időben és térben fennálló egységét.

Leglátványosabb kulturális, építészeti öröksége Kishárságon található Zichy-kastély. Festetics Sámuel örökölte a zselici birtokot, s a nagybácsi építette a kastélyt Kishárságon. Igen látványos a kastély parkja, ahol faritkaságok és egyéb növényritkaságok találhatók. A kastély jelenleg külföldi orvos

tulajdonában van. Az épület külső felújítása megtörtént, jelenleg belső átalakítás alatt áll. A tulajdonos a közelben lévő termálfürdő nyújtotta lehetőségeket kiaknázni. Ezért főként külföldről érkező mozgásszervi betegek rehabilitációs intézeteként működött volna a kastély épülete. A tulajdonos családi és anyagi nehézségei miatt szeretné eladni az épületet. Az idelátogató, pihenésre vágyók számára egyéb kikapcsolódási, szórakozási lehetőség is adott. A helyi horgásztavakon horgászati lehetőség is adott. Kishárságyon vizesblokkal ellátott sportpálya működik, mely számos sportrendezvénynek ad otthont. Május 1-jén és augusztus 20.-án a helyi sportegyesület szervezésében sportnapot tartanak, amely több száz vidéki látogatót és résztvevőt vonz. A helyi sportegyesület futballcsapata az őszi idényben sikeresen szerepelt, első helyezést ért el. Azonban a lelkes, hobbiból játszó csapat szponzorok hiányában a feljutást (hasonlóan sikeres tavaszi szereplés után) vállalni nem tudja. Az érvényes tagsággal rendelkező vadászok számára a környező erdőkben az itteni vadásztársaságok engedélyével vadászati lehetőség is nyílik, mind kisebb, mind nagyobb vadakra.

3. Erősségek, gyengeségek vizsgálata

Ez a térség az 1970-es években és az 1980-as évek első felében főként az itt működő állami gazdaságnak és tsz-nek köszönhetően minden téren fejlődő része volt a megyének. A mezőgazdaság virágzott. A legnagyobb hatást a Kishárságyon működő állami gazdaság fejtette ki. Az állami gazdaságnak

köszönhetően Kishárságyon a környező településekhez képest sokkal előbb volt vezetékes ivóvíz. Itt jól felszerelt óvoda működött ezelőtt 18 évvel. Az iskola felszerelt volt. Minden tantárgyat szakképzett tanár tanított. A körzetnek állandó körzeti orvosa volt. A közutak jobb állapotban voltak a maihoz képest. Az állami gazdaság és a tsz a szomszédos Szentlászló településsel összekötő utakat épített. Télen sem okozott gondot az utak tisztántartása, mivel a gazdaság és a tsz gépei elvégezték a hómunkákat. A tömegközlekedési járatok nagyobb gyakoriságúak voltak, hétvégén is. A gazdaság szerkezetváltását követően ez a fejlődés jelentősen lelassult. Az iskolai oktatás színvonala csökkent, az orvosi ellátás pillanatnyi zavarokkal küszködik. Az iskolai oktatás színvonalát csökkenti, hogy a helyi iskolában a felső tagozaton a tantárgyak zömét, nem az adott tantárgyaknak megfelelő végzettségű, illetve képzettségű tanár tanítja. Idegen nyelvet csak szakköri szinten tanulnak. Felszereltség és tanár hiányában számítástechnikát sem tanulnak. Az alsó tagozaton összevont osztályokba járnak a gyerekek. A helyi orvosi, egészségügyi ellátást jelenleg csak helyettesítéssel tudja biztosítani az önkormányzat, mivel a térségnek jelenleg sem háziorvosa, sem védőnője nincs. Mindkét állás pályázat útján betölthető. Ebbe az ügyben az önkormányzat segítőkész és minden lehetséges támogatást megad. Helyben sajnos gyógyszerár nem működik, bár a falu lakói igényelnék. A közlekedési hálózat is fejletlen. A buszjáratok számát is csökkentették. Téli időszakban rossz útviszonyok közepette járatkimaradás is előfordul. Az utak állapota egyre rosszabb. A közútfenntartó vállalat csak az utak kátyúzására költ, teljes út, vagy útszakasz felújítására nem. Bár az utak állapota ezt megkívná. Az önkormányzat anyagi helyzete sajnos nem teszi lehetővé az utak felújítását. Téli

időszakban a közúti igazgatóság gépei csak későn vagy pedig egyáltalán nem takarítják az alsóbbrendű útvonalakat. Hóeltakarításról az önkormányzatnak kell gondoskodnia, ami szintén növeli az önkormányzat terheit. Ennyi negatívum mellett eltörpül a térség, úgymond pozitív jellemzője. Vezetékes ivóvízzel mindegyik település rendelkezik. Élelmiszerbolt Magyarlukafát kivéve mindegyik településen működik. Kiépített szennyvízcsatorna-hálózat nincs. A szemétszállítás és folyékony kommunális hulladék elszállítása tartálykocsikkal történik. A településeket a cross-bar rendszerbe bekötötték. 1997-ben kábeltévé rendszert építettek ki. A helyi iskolákba könyvtárak működnek. Az önkormányzat (somogyhársági) vizesblokkal ellátott sportpályát működtet. A helyi sportegyesület futballcsapata a Czibulka-csoportban játszik és az őszi idényen első helyezést ért el.

4. A foglalkoztatók nemzetgazdasági ágak szerinti csoportosítása (kis, közép és nagyfoglalkoztatók)

Kisfoglalkoztatók:

- az erdőbirtokosságot vállalkozóknak adják ki a fakitermelési munkálatokat, akik 4-5 főt alkalmaznak a munkák elvégzésére
- térképészítő-vállalkozó, aki 1-2 főt alkalmaz terepmunkákra
- festőművész és képkeretező, aki alkalmaz 2-3 főt a képkeret anyag előkészítéséhez
- kereskedelem → családi vállalkozások

- takarékszövetkezetek kirendeltség
- posta kirendeltség

Középfoglalkoztatók a térségre nem jellemzőek.

Nagyfoglalkoztatók

- SEFAG – (erdészet) – aki kb.:30 főt alkalmaz
- önkormányzat (iskola: pedagógusok, óvoda: óvónők, köztisztviselők, közhasznú alkalmazottak

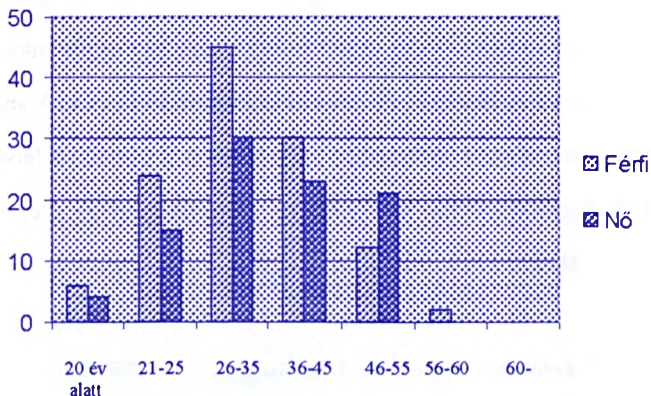
5. A foglalkoztatók tevékenységi területe, foglalkoztatottak száma, lakóhelye

A 6/1 sz. ábra segítségével képet kapunk a térségben előforduló nemzetgazdasági ágakról, munkaerő-eloszlásról (a három felmért településről összesítve) Somogyhárságy, Magyarlukafa, Vásárosbéc településekről. A térségnek 212 fő aktív dolgozója van, ez az összlakosság 22%-a. Közülük 119 fő (12 %) a férfi, 93 fő (10%) a női munkavállaló (6/2.sz. ábra)

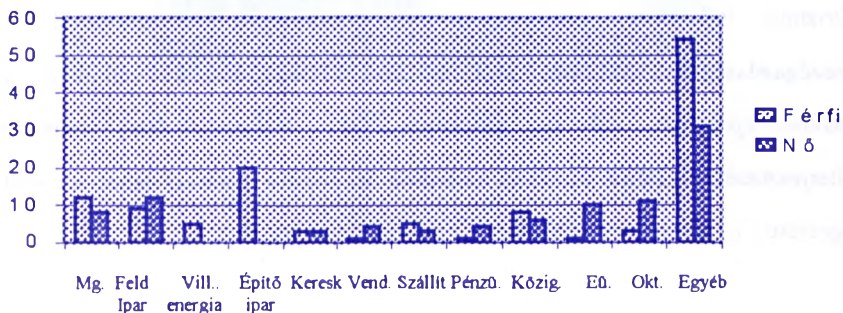
6/1.sz. ábrából kitűnik, hogy a dolgozók legnagyobb része a mezőgazdaságban, feldolgozóiparban, építőiparban, s az egyéb közösségiben dolgozik. Az egyes településeket tekintve igen nagy az eltérés. Vásárosbécen az összes alkalmazottat (68 fő) vizsgálva 49 fő (a dolgozók 72%-a) az egyéb közösségibe dolgozik, mely ágazatot főként a közhasznú munka teszi ki. A másik két

település (Somogyhárság, Magyarlukafa) dolgozói létszáma eltérést nem mutat, (77 illetve 69 fő), azonban a nemzetgazdasági ágazatok megjelenésében igen. Alacsonyabb a közhasznú alkalmazottak száma, s az itt élő munkavállalók akár az ingázás és a hetaelés nehézségeit is vállalva létesítenek munkaviszonyt.

Ez főként az építőiparban jellemző

(6/2.sz.ábra)

(6/1.sz.ábra)

6. Munkáltatók igényei a térség intézményei és a munkavállalók felé

A munkáltatók igényei sokszor teljesíthetetlenek, mivel nincsenek tekintettel a munkavállalókra, hiszen a munkanélküliség folyamatosan nő, így számukra ez nem fontos tényező. Bőséges a munkaerő választék. A munkavállalók pedig, ha dolgozni akarnak, kénytelenek elfogadni a munkáltatók feltételeit. Például: ha a munkáltató távoli munkára küldi a dolgozót, az kénytelen elfogadni, ha nem akar munkanélkülivé válni (tartós kiküldetés). Manapság egyre inkább divatba jön az a fajta munkavállalás mely óriási távolságokat ölel át. A munkáltatók belekényszerülnek ebbe a helyzetbe, ha a piacon akarnak dolgozni. Így a dolgozóknak függetleníteniük kell magukat mindentől, hogy eleget tudjanak tenni a feladataiknak.

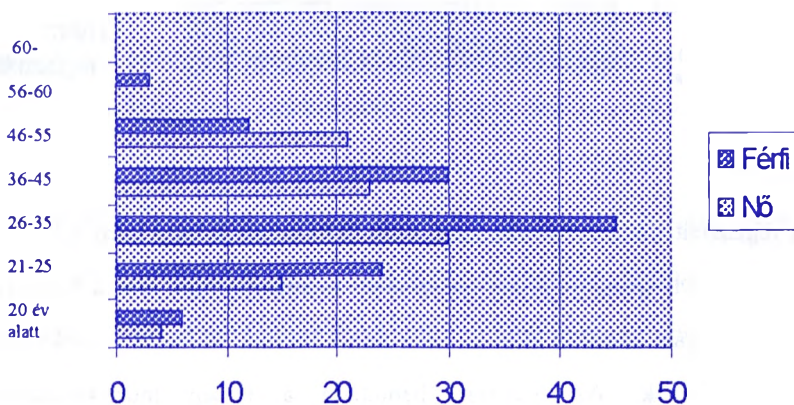
7. Jövőre néző értékelés, fejlesztési lehetőségek

A mezőgazdasági kisvállalkozások, az idegenforgalom, valamint a falusi turizmus fejlesztése, munkahelyteremtő beruházások támogatásával. A mezőgazdaságban erősíteni kell a kis-, főleg családi vállalkozások működőképességét, az új, piacképes (pl.: biogazdálkodás) termelés elterjesztését. A falusi turizmus terjedése is pozitív hatással lehet a vidék egészére (infrastruktúra fejlődését is maga után vonja)

V. Foglalkoztatási információk

1. A térség foglalkoztatási mutatói, foglalkoztatási lehetőségek

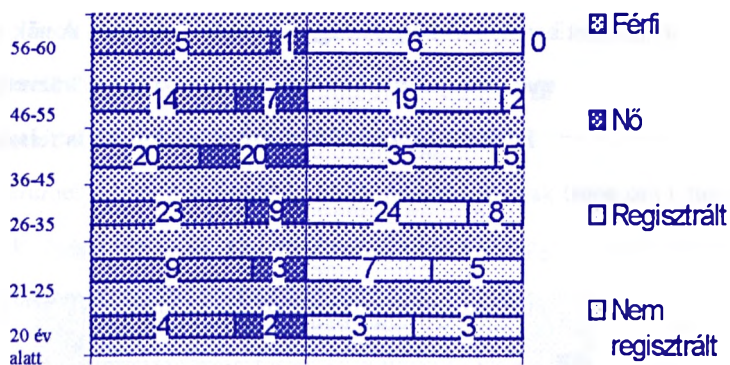
A térség lakosságából mindössze 212 fő áll munkaviszonyban. A férfiak nagyobb számba rendelkeznek munkaviszonnyal, mint a nők, mivel a térségben nagyobb szerepet kapott a mezőgazdaság, és az ipar, építőipar. A nők számára is megfelelő könnyűipar nem jellemző a térségre. Számukra a közvetlen a lévő szinte egyedüli munkalehetőség az erdészet, mivel a helyi tsz is felszámolás alá került. (7.sz. ábra)

(7.sz. ábra)

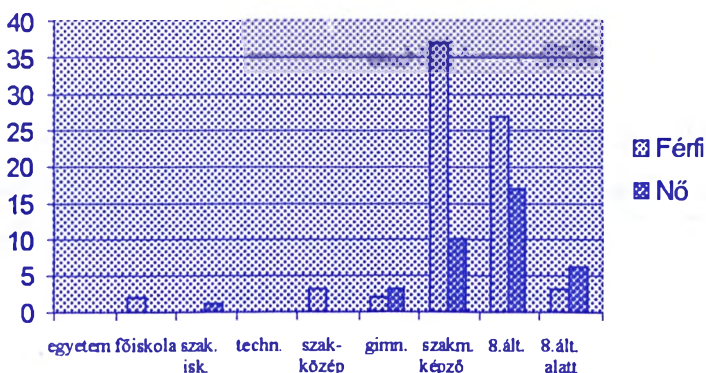
2. Munkanélküliek száma, összetétele

Az aktív lakosság regisztrált munkanélkülijeinek száma 92 fő, közülük 53 fő a férfi és 39 fő a nő. A nem regisztrált munkanélküliek száma 23 fő, ebből 21 fő férfi 2 fő nő. (8.sz.ábra)

(8.ábra)

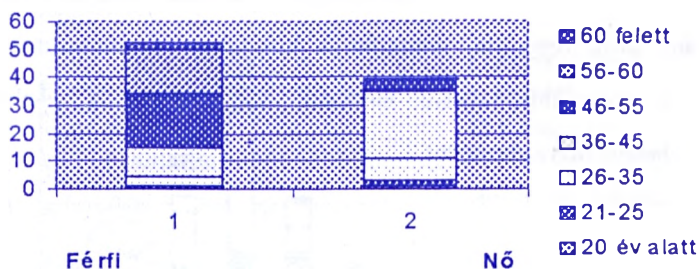
A regisztrált munkanélküliek több, mint 50%-a, 58 fő egy éven túli tartósan munkanélküli személy. A hat hónap alatti munkanélküliek száma összesen 36 fő, ez a szám azonban nem a valós képet tükrözi. Közülük is sokan tartós munkanélküliek. Az 9.sz.ábra bemutatja a térség munkanélkülijeinek szakképzettségét.

(9.sz.ábra)

3. Megváltozott munkaképességűek

A megváltozott munkaképességűek körébe voltaképp a rokkant nyugdíjasok, s az 50%-os munkaképesség csökkenésűek tartoznak. Ebben a kis térségben 52 férfi és 39 nő tartozik ebbe a csoportba. Az 1991-es évektől kezdve sok (elbocsátás előtt álló) ember a rokkant nyugdíjba, mintegy „menekülve” látta a kiutat a munkanélküliség elől. Helyzetük viszonylag stabil, mivel a nyugdíjkorhatár eléréséig nyugdíjszerű ellátásban részesülnek. (10.sz.ábra.)

(10.sz.ábra)

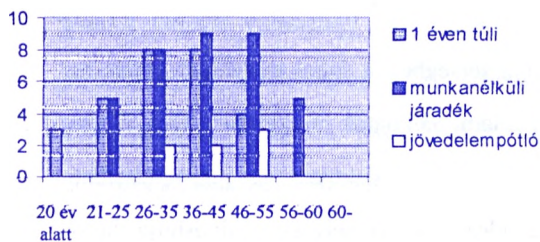
4. Pályakezdők

Az aktív lakosság felmérésekor mindössze 2 fő pályakezdő volt, akik a középiskola befejezésekor sem felsőfokú oktatási intézménybe, sem pedig 5.évfolyamra nem nyertek felvételt. Felsőfokú intézményben mindössze 5 lány tanul. Középfokon 20 fő tanul, közülük 8 fő fiú, 12 fő lány.

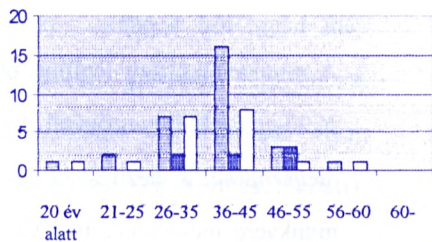
5. Tartós munkanélküliek

Az egy éven túli munkanélküliek száma 58 fő (28 férfi és 30 nő). Közülük 26 fő részesül jövedelempótló támogatásban, többiek nem kapnak ellátást, legfeljebb segélyt (nem rendszeres). (11.sz.ábra) A térségben a tartós munkanélküliség más formában is megjelenik, ugyanis a hat hónap alatti munkanélküliek között is vannak olyan személyek, akik ebbe a csoportba sorolhatók. Az egy éven túli munkanélkülieket a helyi önkormányzat a munkaügyi központ támogatásával közhasznú munkára alkalmazza és a szerződésük lejártával újra munkanélküliek lesznek. (ennek a támogatási formának azokban a térségekben nagy a jelentősége, ahol a jövedelemszerzésnek szinte csak ez az egyetlen módja.) Munkanélküli járadékra való jogosultságuk 1-2 hónap alatt azonban lejár. A Kormány azon rendelete, miszerint a jövedelempótló támogatás jelenlegi rendszere megszűnik, illetve módosul, sok családot a jelenleginél is kilátástalanabb helyzetbe sodor.

Férfi

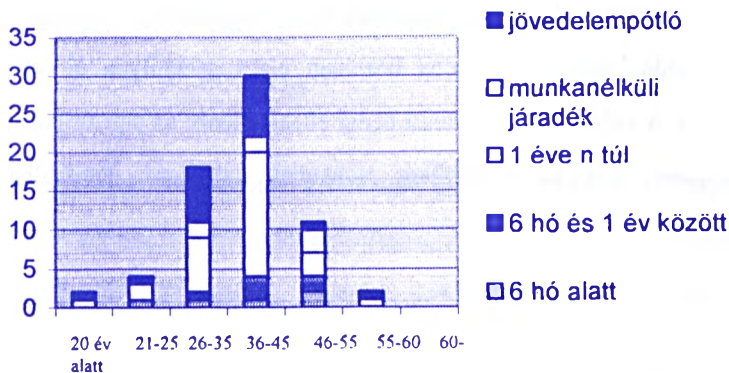
Nők

(11.sz.ábra)

6. Női munkanélküliek

A női munkanélküliség alacsonyabb mérvű, mint a férfiaké. 39 fő regisztrált és 2 fő a nem regisztrált női munkanélküliek száma. 5 fő a hat hónap alattiak, 6 fő a 6-12 hó közöttiek, s 30 fő az 1 éven túliak száma. Igen nagy számot a 3.csoportba tartozók mutatnak, a munkanélküliek 67%-át teszik ki. A legtöbb női munkanélküli a 26-55 év közötti korcsoportban regisztrálható. Közülük többen a gyed vagy gyed lejárt után veszítik el állásaikat, és a kisgyermekesek sokkal nehezebben találnak állást, vidéken szinte lehetetlen az álláskeresés számukra.(12.ábra)

(12.sz.ábra)

7. A munkanélküliség főbb okai a térségben.

A munkanélküliség legfőbb okai a térségben a munkahelyhiány, mert az 1990-es évektől megfigyelhető az állami vállalatok tulajdonosváltása, illetve megszűnése, a mezőgazdasági nagyüzemek átalakulása, így nagy létszámú munkaerő munkanélkülivé válását idézte elő. A helyzetet súlyosbítja, hogy ezek az újonnan alakult gazdasági egységek is megszűntek, illetve megszűnőben vannak. E közben kialakult kisvállalkozások (főleg kereskedelem, szolgáltatások terén) nem tudják foglalkoztatni az itt élőket, mivel kis létszámmal tudnak gazdaságosan működni, és inkább helybelieket alkalmaznak, mint a vidékieket, mivel így nem kell támogatniuk az utazást sem. A rossz gazdasági helyzetet fokozza az alacsony iskolázottság. Ez a térség egy többszörösen is hátrányos helyzetű, depressziós ipari övezet.

8. Munkavállalási nehézségek.

Egyrészt az előzőekre utalva nincs munkavállalási lehetőség. A képzést-átképzést a 45 éven túli korosztály nem, vagy csak kis mértékben vállalja. Azon kis réteg, amely valamilyen képzésben vagy átképzésben részesült, sem tud elhelyezkedni, mert a közvetlen közelben nincs semmilyen új lehetőség a számukra. A vidéki munkavállalást pedig ellehetetleníti az utazási költségterítés megszűnése, mivel kevés az állami munkahely. (alacsony, minimálbér közeli

fizetés ↔ magas utazási költség → az emberek inkább a munkanélküliséget, akár a tartósat választják). Az 1-2 kisgyermekes családok női tagjai még nehezebb helyzetben vannak. Ők vidékre, közelebbi városban sem tudnak elhelyezkedni, mivel a munkáltatók nem szívesen alkalmaznak olyan dolgozókat, akik valószínűleg többször lesznek táppénzen (kisgyermek miatt).

9. A munkára való hajlandóság

A megkérdezettek szinte 100%-a valamilyen munkaviszonyt szeretne munkáltatónál. 5 fő szeretne vállalkozóvá válni, átképzést nem vállalnak, 1-2 család szeretne elköltözni munkavállalás miatt (de ennek is anyagi feltételei vannak). A munkára való hajlandóság az egyes települések között más-más formában jelenik meg. Van, ahol vállalják az ingázás lehetőségeit is, de van olyan település ahonnan a férfiak 2-300 km-re is vállalnak munkát (hetelés, családtól távol szinte embertelen körülmények közötti szállás). Még ők is azt vallják, hogy rosszak a jövedelmi viszonyaik. (a megkérdezettek 75%-a.) Jó jövedelmi viszonnal, mindössze 2-3 család rendelkezik.

10. Helyi intézmények tevékenysége aktivitása a foglalkoztatáspolitikai terén

A helyi intézmények közül a helyi önkormányzatot és a munkaügyi központot említhetjük. E két intézmény együtt összefogva, a munkanélküliek ellátásán túl, munkaerő-piaci szolgáltatásokat, valamint támogatásokat nyújt. Jelentős a

szerepe a közhasznú foglalkoztatásnak. Ez az egyik legnagyobb hatókörű eszköz. Ezekben a falvakban nagy a szerepe, mivel a jövedelemszerzésnek ez az egyik módja. Van olyan település ahol ez az egyetlen lehetőség. A vállalkozóvá válást elősegítő támogatás a kezdeti lendületet követően fokozatosan kikerült az érdeklődés középpontjából.

11. Fejlesztési lehetőségek, jövőre néző értékelés

Lehetőségek: beruházások ösztönzése, támogatások nyújtása, meglévő foglalkoztatottak képzésének elősegítése, munkahelyteremtés elősegítése, tartósan munkanélküliek visszasegítése a munkapiacra, a pályakezdők számára az első munkavállalás lehetőségének megteremtése, infrastruktúra és humán erőforrás fejlesztése.

Mivel az állam nem fogja győzni anyagiakban a munkanélküliek támogatását, így lehetővé kellene tenni a munkanélküliek számának csökkentését új munkahelyek teremtésével, mert ha nem el fogunk jutni oda, hogy már 1 évig sem fogunk kapni munkanélküli segélyt és ez még kilátástalanabb helyzetet fog teremteni a munkanélküliek között. Az önkormányzatok se fogják győzni az egyre több jövedelempótló támogatás kifizetését az adott helyen élőknek, hiszen az ő anyagi helyzetük is véges.

VI. A térség erősségeinek és gyengeségeinek számbavétele

A Dél-Zselici vidék szerkezete kis lélekszámú falvakból tevődik össze. Fejletlen a közlekedési hálózat, és ez a hiányosság ne vonzó a nagy beruházások számára, s nem is teszi lehetővé ezek megtelepedését a régióközpontokon túl. Sajnos a térséghez legközelebbi városban (Szigetváron) is megszűnnek sorra a nagyobb munkáltatók. Magasabb számban jelennek meg a magánvállalkozások, melyek kis létszámmal dolgoznak, s nem tudnak munkát biztosítani a térségre jellemző nagy létszámú alacsony iskolázottságú munkavállalóknak. Falvainkban megtalálható középfoglalkoztatók (önkormányzatok, irodák) pedig főként vidéki, városi dolgozókat alkalmaznak.

Erősségek:

- olcsó, legelőre alapozott állattartásnak valamint az erdő és vadgazdálkodásnak jók a feltételei
- vannak üresen álló, kihasználatlan majorok, hagyományos istállók, amelyek megkönnyíthetik az állattartás beindítását
- az itt élő családok valamilyen formában mind kötődnek a mezőgazdasághoz
- vannak mezőgazdasághoz értő szakemberek
- a hibrid kukoricát már éveken keresztül eredményesen termelik az egész térségben
- viszonylag érintetlen környezeti állapot, táji szépség
- természetvédelmi területek, erdők, tavak, uradalmak, kastélyok találhatók a térségben

Gyengeségek:

- a terület nagy része dombos, lankás, ami a növénytermesztés költségeit jelentősen növeli
- a művelési ágak nem megfelelően alkalmazkodtak a talajviszonyokhoz (sok a szántó, kevés a legelő)
- csekély az állattartási kedv
- az alapanyag feldolgozása megoldatlan
- közlekedési költségek magasak

VII. A térség fejlesztési lehetőségei

A térség mezőgazdasági jellegéből adódik, hogy a foglalkoztatás szintjének bővülésében az agrárágazatnak lehet szerepe. A másik kitörési pont az idegenforgalom, falusi turizmus lehetne, ha élni az ezt segítő jó adottságokkal.

A mezőgazdasági nagyüzemekre változatlanul szükség van. Előnyük elsősorban a növénytermesztés, és nem az állattartás területén mutatható ki. Mellettük azonban mind nagyobb szerep hárul a középbirtokokra és a megerősödött családi gazdaságokra. Ezek az állattartás, a takarmánytermesztés és a szabdalt kisebb területek megművelésében lehetnek eredményesek. Segíteni kell olyan agrárintegrációk létrejöttét, amelyek nem csupán a termelést és felvásárlást koordinálják, hanem aktívan részt vesznek a termények helyi feldolgozásában és a piaci értékesítésben. (zöldség-, gyümölcstermesztés, feldolgozás) Növelni kell

a legelőterületeket, a gyenge minőségű szántóterületek rovására. Meg kellene oldani a meglévő, elszabdalt elhagyott legelők hasznosítását.(kaszálását, a széna betakarítását). Fejleszteni célszerű az állattartást. Meghatározó állatfajta lehet a juh, szarvasmarha, hal, és a kecske. A mezőgazdasági termelés sok idénymunkát igényel. A közép vállalkozások erősödésével és az állattartás növelésével, továbbá a kézimunka-igényes növényi kultúrák terjedésével nőni fog az idénymunka iránti kereslet. Az idénymunka jó kiegészítő kereseti forrás lehet azok számára, akik nem tudnak a saját gazdaságukból megélni. Szükséges a családi önellátás szélesítése, a zöldségtermesztés megszerzésével, és az állattartási kedv fokozatos élénkítésével.

A Dél-Zselic térségét két termelési övezetre lehet osztani:

1. Ezen a térségen belül vannak a legmagasabb aranykorona értékű földek. Ez viszonylag sík vidék. A kalászos minőségi gabona-termelés és az ipari növénytermesztés lehet a fő profil.
2. A legeltetésre alapozott állattartás (juh, hús-, tejhasznosítású szarvasmarha) és a takarmánytermelés, valamint erdőgazdálkodás és annak alárendelt vadgazdálkodás az ajánlott fő profil.

A felmért területre (Somogyhárság, Kishárság, Magyarlukafa, Vásárosbéc) a második pontban leírtak a leginkább jellemzők. Az idegenforgalomban nagy szerepe lehet a falusi turizmus elterjedésének. Ezt segítetné a környékben fellelhető természeti adottságok és kulturális örökségek kiaknázása. A magyarlukafai néprajzi táborok példáját követve szállás és étkezési lehetőség biztosításával természetjáró gyalog-, és kerékpártúrák szervezését kellene

szorgalmazni és segíteni. Jó volna ha a Kishársági kastély mielőbb vevőre találna, így folytatódna a kastély belső rekonstrukciója. Funkcionálhatna a jelenlegi tulajdonos tervei szerint rehabilitációs intézetként is, de működhetne szállodaként is. A kastély termei főként a márványterme „otthon” biztosíthatna konferenciák, orvosi továbbképzések számára. Mindezek pozitív hatással lennének vidék egészére. Új munkahelyek jönnének létre, melyek munkalehetőséget biztosítanak a környék szinte minden munkavállalója számára, s mind emellett maga után vonná az infrastruktúra fejlődésére. Javulhatna az orvosi ellátás feltétele, ismét magas szintű lenne az oktatás. Javulnának az útviszonyok és a tömegközlekedés. Az önkormányzatok is nagyban hozzájárulhatnak a térség fejlesztéséhez, fejlődéséhez. Fontos a bedolgozói háttér megteremtésének elősegítése a kistelepüléseken, valamint a távmunka-végzés, mint új foglalkozási forma feltételeinek megteremtése. Az önkormányzatok a közmunkák és közhasznú munkalehetőségek biztosításával enyhíthetnek a munkanélküliségen, de ez csak akkor lehet hosszabb távon kifizetődő, ha ezzel a tevékenységek értékteremtő módon a térség-, településfejlesztéshez szorosan kötődnek, infrastruktúrát fejlesztenek. Elő kell segíteni azt, hogy az elvándorlás helyett a munkába-járás feltételei teremtdjenek meg. Az idei év gazdálkodásának és a helyi lakosok anyagi hozzájárulásának, támogatásának, eredményének köszönhetően a somogyhársági temető artézi kúttal látták el. Vásárosbécen pedig újra működik az óvoda is. Az épületben októberben adták át. Önerőből és pályázaton elnyert támogatásból a somogyhársági önkormányzat az orvosi rendelő felé vezető utat, vásárosbéci önkormányzat pedig a temető felé vezető utat építi ki. A

somogyhársági önkormányzat a következő 1-2 évben a közvilágítást korszerűsíteni szeretné. Energiatakarékos rendszerre szeretné átalakíttatni a helyi közvilágítást. Szeretné felújítani a polgármesteri hivatal és a sportöltöző épületét, mindezeket önerőből és pályázaton elnyert támogatásból szeretné megvalósítani. a hanyatlás további megakadályozásához a fejlődéshez kiemelt támogatás nyújtása szükséges, mind a beruházások megvalósítása, mind a foglalkoztatás bővítése esetén.

VIII. Lehetséges foglalkoztatási programok ötleteinek bemutatása, melyek a térség foglalkoztatási, népességmegtartási helyzetét javíthatják.

- a.) Információs szolgáltatás, munkaerő-közvetítés, munkavállalási tanácsadás, pályaválasztási tanácsadás, képzési tanácsadás, álláskeresésre felkészítő csoportos tanácsadás, álláskeresési technikát oktató program, speciális csoportos tanácsadás.
- b.) Munkanélküliek és munkaviszonyban állók képzésének támogatása, munkahelyteremtő beruházás támogatása
- c.) Csoportos létszámleépítés hátrányos következményeinek enyhítését célzó támogatás
- d.) Munkanélküliek vállalkozóvá válásának elősegítése
- e.) Közhasznú munkavégzés támogatása

IX. Az erőforrástérkép felhasználásának tervei, ötletei, megvalósításának módja

A felmérések alapján készült kiadvány átfogó képet ad a térség gazdasági, szociális, kulturális és természeti helyzetéről, s mindezek kiaknázatlan lehetőségeiről. Ezen erőforrástérkép a helyi önkormányzat, a helyi illetve a Baranya megyei Munkaügyi Központ, és a Földművelésügyi és Vidékfejlesztési Minisztérium segítségével, közvetítésével eljut olyan közép illetve nagyvállalatokhoz, vállalkozókhoz, akik a térség adottságait és lehetőségeit felmérve befektetni (-> új munkahelyek létrehozását eredményezni) kívánnak. Ez az egyetlen módja a térség fennmaradásának, életben maradásának. Hosszútávon pedig a fejlődésének.

[illegible]

Baranya megye településeinek erőforrástérképei és készítői
(A sorozatban megjelent kiadványok)

1. BARANYA MEGYEI TÉRSÉGI ERŐFORRÁSTÉRKÉP (1)

"Alapítvány Alsómocsoládért" 7345 Alsómocsolád, Rákóczi u. 71.
Tel.: 72/451-748
(Alsómocsolád, Mágocs, Mekényes, Nagyhajmás települések
erőforrástérképe)

2. BARANYA MEGYEI TÉRSÉGI ERŐFORRÁSTÉRKÉP (2)

"Tóvidék Egyesület" 7678 Abaliget Kossuth u. 80. Tel: 72/498-785
(Abaliget, Bodolyabér, Magyarhertelend, Orfű települések
erőforrástérképe)

3. BARANYA MEGYEI TÉRSÉGI ERŐFORRÁSTÉRKÉP (3)

"Istenkúti Közösségért Egyesület" 7635 Pécs, Középdaindoli u. 88.
Tel.: 72/ 250-515
(Pécs-Istenkút településrész erőforrástérképe)

4. BARANYA MEGYEI TÉRSÉGI ERŐFORRÁSTÉRKÉP (4)

"Ormánság Fejlesztő Társulás" 7960 Sellye, Batthyány u. 14.
Tel.: 73/480-006
(Besence, Bogdása, Csányoszró, Drávafok, Drávaiványi,
Drávasztára, Kákics, Markóc, Marócsa, Nagycsány, Okorág,
Sellye, Sósvertike települések erőforrástérképe)

5. BARANYA MEGYEI TÉRSÉGI ERŐFORRÁSTÉRKÉP (5)

"Dél-Zselici Települések Szövetsége" 7932 Mozsgó, Batthyány u.
13/D, Tel.: 73/413- 075
(Magyarlukafa, Somogyhárshágy, Vásárosbérc települések
erőforrástérképe)

6. BARANYA MEGYEI TÉRSÉGI ERŐFORRÁSTÉRKÉP (6)

"Környezetvédelmi és Közösségi Értékaó Egyesület" 7663 Máriakéménd,
Rákóczi u. 19. Tel.: 69/353-191
(Erzsébet, Fazekasboda, Feked Kátoly, Kékesd, Máriakéménd,
Szellő települések erőforrástérképe)

7. BARANYA MEGYEI TÉRSÉGI ERŐFORRÁSTÉRKÉP (7)

"Baranya Megyei Önkormányzatok Társulása" 7621 Pécs, Timár u. 21.

Tel.: 72/ 211-142

(Cun, Drávapiski, Hirics, Kémes, Kórós, Luzsok, Páprád, Vejti települések erőforrástérképe)

8. BARANYA MEGYEI TÉRSÉGI ERŐFORRÁSTÉRKÉP (8)

"Baranya Megyei Önkormányzatok Társulása" 7621 Pécs, Timár u. 21.

Tel.: 72/ 211-142

(Bakonya, Bicsérd, Boda, Cserkút, Kövágóttös, Zók települések erőforrástérképe)

9. BARANYA MEGYEI TÉRSÉGI ERŐFORRÁSTÉRKÉP (9)

"Kultúr- és Zöld Zóna Egyesület" 7900 Szigetvár, Basa u. 19.

Tel.: 73/310-625

(Szigetvár település erőforrástérképe)

10. BARANYA MEGYEI TÉRSÉGI ERŐFORRÁSTÉRKÉP (10)

"Egészségesebb Gyermekéért Alapítvány" 7900 Szigetvár,

József A. u. 69.

(Boldogasszonyfa, Szentlászló települések erőforrástérképe)

11. BARANYA MEGYEI TÉRSÉGI ERŐFORRÁSTÉRKÉP (11)

"Drávamenti Települések Fejlődését Segítő Egyesület" 7838 Vajszló,

Zrínyi M. u. 49., Tel.: 73/ 327-121

(Drávacsepely, Drávaszerdahely, Ipacsfa, Kovácshida települések erőforrástérképe)

12. BARANYA MEGYEI TÉRSÉGI ERŐFORRÁSTÉRKÉP (12)

"Villány-Siklói Borút Egyesület" 7800 Siklós, Kossuth tér 1.

Tel.: 72/352-746

(Harkány, Siklós-Máriagyüd, Nagytótfalu, Kistótfalu, Kisharsány, Nagyarsány Villány, Villánykövesd, Palkonya, Vokány települések erőforrástérképe)

13.BARANYA MEGYEI TÉRSÉGI ERŐFORRÁSTÉRKÉP (13)

"Műszaki és Természettudományi Egyesületek Szövetsége Baranya Megyei Szervezete" 7626 Pécs, Búza tér 6/b, Tel.: 72/ 210-803
(Bürös, Endrőc, Gyöngyösmellék, Kétújfalú, Szőrény, Teklafalu, Zádor települések erőforrástérképe)

14.BARANYA MEGYEI TÉRSÉGI ERŐFORRÁSTÉRKÉP (14)

"Komló és Térsége Fejlesztési Kht." 7300 Komló, Pécsi u. 1.,
Tel.: 72/ 482-131
(Egyházaskozár, Hegyhátmaróc, Hosszúhetény, Kárász, Köblény, Magyaregregy, Máza, Szalatnak, Szárász, Szászvár, Tófű, Vékény, Liget, Magyarszék, Mánfa, Mecsekpölöske, Bodolyabér, Magyarthetlend, Komló települések erőforrástérképe)

15.BARANYA MEGYEI TÉRSÉGI ERŐFORRÁSTÉRKÉP (15)

"Bükkösd Község Szolgáltató Kht.Bükkösdi Teleház" 7628 Bükkösd,
Kossuth u. 48. Tel.: 73/378-504
(Bükkösd, Cserdi, Dinnyeberki, Helesfa települések erőforrástérképe)

Baranya Megyei Munkaügyi Központ,

7621 Pécs, Király u. 46. Tel.: 506-800 FAX: 506-804

E-mail: bmmk@bmmk.hu

Internet cím: <http://www.bmmk.hu>

JEGYZET

JEGYZET

